

60320400 "Kutubxona-axborot faoliyati.

(Kutubxonachilik va bibliografiya) " 4-kurs kúnduzgi va 5-kurs sirtqi ta'lim yo'nalishi bitiruvchilari uchun mutaxassislik fanlaridan davlat attestatsiyasi imtihon savollari

1. "Kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish va aholi o'rtasida kitob o'qishga qiziqishni oshirish chora-tadbirlari to'g'risida" 2026-yil 15-yanvardagi PQ-9-son qarori.
2. Jahon kutubxonalarida sun'iy intellektdan foydalanish istiqbollari.
3. Kutubxona-axborot faoliyatini tartibga soluvchi me'yoriy-huquqiy hujjatlar.
4. Kutubxona-axborot faoliyatida standartlarning kategoriyalari va turlari.
5. MARC - formatda bibliografik tavsifning tuzilishi.
6. Kutubxona fondining asosiy tarkibiy qismlari tizim sifatida.
7. Raqamli kontentni o'zlashtirish, unga ishlov berish, uni tasniflash va tavsiflash.
8. Tarmoq va mutaxassislik fanlari bo'yicha bibliografik axborotni shakllantirish metodikasi.
9. Marketingning asosiy turlari.
10. Bibliografiyaning ijtimoiy munosabatlardagi o'rnini belgilash masalalari.
11. Kitobxonlarga "Internet," "Ziyonet" tarmoqlari yordamida ma'lumot xizmati ko'rsatish.
12. Ijtimoiy-siyosiy mazmundagi bibliografik manbalarning asosiy tizimi.
13. Axborot ehtiyojlarini tasniflash va modellashtirish.
14. O'lkashunoslik bibliografiyasining nazariyasi, tarixi, rivojlanish bosqichlari, hozirgi holati.
15. O'zbekistonda bibliografiya ishining hozirgi ahvoli.
16. O'lkashunoslik nashrlarining turlari va tiplari.
17. Kutubxonalarda, axborot-kutubxona markazlarida badiiy adabiyotlar bibliografiyasi.
18. Kutubxona o'lkashunosligi mazmuni, vazifasi, ichki va tashqi aloqalari.
19. Kutubxonalarning katalog va kartotekalar tizimi.
20. Kutubxona fondi ilmiy tushuncha sifatida.
21. O'rta Osiyo hududida bibliografiyaning paydo bo'lishining dastlabki ko'rinishlari.
22. O'lkashunoslik bibliografiyachiligi.

23. O'zbekistonda o'lkashunoslik bibliografiyasining tashkil etilishi va rivojlanishi.
24. Kutubxonalarda ma'lumotnoma bibliografik apparatini tashkil etish va takomillashtirish.
25. Bibliografik axborot orqali foydalanuvchilarning bibliografik axborot bo'lgan ehtiyojlarini qondirish tizimi.
26. O'zbekistonda huquqiy nashrlar va ularning bibliografiyasi.
27. Ijtimoiy-gumanitar fanlar bo'yicha nashrlarning bibliografiyasi.
28. Hozirgi davrda Respublikada bibliografik axborot tizimining shakllanishi.
29. Hujjatlarga bibliografik tavsif berishning xususiy metodikasi.
30. Bibliografiya faoliyatida yangi axborot texnologiyalarini joriy etish muammolari.
31. Badiiy adabiyotlar bibliografiyasining maqsadi, vazifalari, nashrlarning turlari va tiplari.
32. O'zbekistonning yirik kutubxonashunos va bibliografshunoslari ijodi.
33. Tabiiy va qishloq xo'jaligi adabiyotlari bibliografiyasi bilan shug'ullanuvchi ilmiy muassasalar.
34. Marketingning mantiqiy tuzilishi konsepsiyasi.
35. Bibliografiya faoliyatida yangi axborot texnologiyalarini joriy etish muammolari.
36. Respublikada axborot-bibliografiya faoliyatini tashkil etish bo'yicha qabul qilingan qarorlarning ahamiyati.
37. "Turkiston to'plami" va uning O'rta Osiyoni o'rganishdagi ahamiyati.
38. Tabiiy va qishloq xo'jaligi adabiyotlari bibliografiyasining maqsadi, vazifalari.
39. Bibliografik axborotning paydo bo'lishi va rivojlanishining asosiy yo'nalishlari.
40. Sohalar bo'yicha ma'lumot nashrlari bo'yicha turlari va tiplari.
41. Bibliografik xizmatni tashkil etishda elektron ma'lumotlar bazalarining o'rni.
42. Universal O'nlik tasnifining umumiy tuzilishi.
43. Axborot-bibliografiya xizmatini tashkil etishda mazmunini aniqlashning o'rni.
44. Bibliografik xizmat ko'rsatishda kutubxonalarning maqsadini aniqlash.
45. Axborot-bibliografik xizmat ko'rsatishda maxsus nashriyotlarning adabiyotlaridan foydalanishning o'rni.
46. Bibliografik axborot (BM) foydalanuvchilari, ularning axborot ehtiyojlarini o'rganish.

47. Kutubxona-bibliografiya faoliyatining asosiy yo'nalishlari.
48. Kutubxonalarning ma'lumot-bibliografiya apparati tarkibidagi bibliografik qo'llanmalar.
49. Kutubxona-axborot faoliyati marketingining mazmuni va tuzilishi.
50. Bibliografiyalash metodikasi va uni tashkil etish.
51. O'zbekistonda bibliografiya ishining hozirgi ahvoli va uni tashkil etish.
52. Bibliografik xizmat ko'rsatishning maqsadi, mazmuni va vazifalari.
53. Ijtimoiy-gumanitar fanlar bibliografiyasini tashkil etishning hozirgi holati va muammolari.
54. Kutubxonalar fondini shakllantirish tushunchasining mohiyati, mazmuni va maqsadi.
55. Kutubxonachilik muloqot psixologiyasi.
56. Biblioterapiya nazariyasi va amaliy asoslari.
57. O'zbekistonda o'lkashunoslik bibliografiya ishining hozirgi ahvoli va uni tashkil etish.
58. Kutubxonalarda ommaviy tadbirlarning yangi yo'nalishlari.
59. Kutubxona fondini tashkil etish texnologiyasi.
60. Kutubxona-axborot xizmati orqali axloqiy madaniyatni shakllantirish.
61. Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasining axborot-bibliografik faoliyati.
62. Kutubxona-axborot xizmatining XXI asrdagi rivojlanish yo'nalishlari.
63. Hujjatlarni tizimlashtirish jarayoni.
64. Axborot-kutubxona fondini hisobga olishning turlari va shakllari.
65. Ijtimoiy-gumanitar fanlar bibliografiya ishining hozirgi holati va uni tashkil etish.
66. Kutubxona-axborot muassasalari rahbarlari va ularning o'ziga xosligi.
67. Kutubxona axborot-kutubxona muassasalari faoliyati statistikasi.
68. Kutubxona-axborot xizmati ko'rsatishning xalqaro miqyosdagi va mamlakatimizdagi huquqiy-me'yoriy asoslari.
69. Kutubxona-axborot faoliyatini boshqarishning tamoyillari, funksiyalari va shakllari.
70. Kutubxonachi va foydalanuvchilar kutubxona-axborot xizmati ijtimoiy-madaniy jarayonlarning teng huquqli ishtirokchilari sifatida.
71. Kutubxona-axborot faoliyatini boshqarishning ijtimoiy-psixologik asoslari.

72. Ommaviy va guruhli shakldagi kutubxona-axborot xizmati ko'rsatish texnologiyasi.
73. Kutubxona xizmatini ko'rsatishda S.R.Ranganatan 5 qonunlarini o'rganish.
74. Kutubxona-axborot xizmati orqali estetik tarbiyani amalga oshirish.
75. Bibliografiya nazariyasi.
76. Kutubxona - axborot faoliyatini boshqarishning tamoyillari, funksiyalari va shakllari.
77. O'zbekistonda badiiy adabiyot va san'at bibliografiyasining hozirgi holati va uni tashkil etish.
78. Kutubxona-axborot xizmatini noshirlik mahsulotlaridan tashqari amalga oshirish shakllari.
79. Axborot-kutubxona fondini komplektlash jarayonlari.
80. Foydalanuvchilarga kutubxonadan tashqari xizmat ko'rsatish turlari.
81. Foydalanuvchilarga kutubxona-axborot xizmati ko'rsatishning asosiy ma'lumot manbalari.
82. Yakka tartibda kutubxona-axborot xizmati ko'rsatish texnologiyasi.
83. Alohida ehtiyojli foydalanuvchilarga kutubxona-axborot xizmati ko'rsatishning asosiy ma'lumot manbalari.
84. Respublika Fanlar akademiyasining Fundamental kutubxonasining axborot-bibliografik faoliyati.
85. Kutubxonalarning maxsus marketing xizmati
86. Adabiyotlarni izlashdagi asosiy manbalar tahlili.
87. Bibliografiyashunoslik fanining shakllanishi va rivojlanish davrlari.
88. Elektron katalog yaratish tarixi.
89. Davriy nashrlarni tavsiflash. Umumiy talablar va tuzish qoidalari.
90. Ma'lumot bibliografik xizmat ko'rsatish.
91. Axborot-kutubxona muassasalari kataloglarini tashkil etish xususiyatlari.
92. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 13-sentyabrdagi "Kitob mahsulotlarini nashr etish va tarqatish tizimini rivojlantirish, kitob mutolaasi va kitobxonlik madaniyatini oshirish hamda targ'ib qilish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar dasturi to'g'risida"gi PQ-3132-son qarori.
93. Avtomatlashtirilgan kutubxona faoliyati tizimi.
94. Kutubxonalarning ma'lumot-bibliografik xizmat ko'rsatish (MKX) ning maqsadi, vazifalari va metodikasi.

95. Bibliografik faoliyatni boshqarishning umumiy masalalari.
96. Axborot-kutubxonalarda kutubxona-bibliografik klassifikatsiyaning qo'llanilishi.
97. Kutubxona kataloglarining paydo bo'lishi.
98. Axborot-kutubxona fondini komplektlash jarayonlari.
99. Axborot-kutubxona resurslari fondini tizimlashtirish.
100. Hujjatlarni saqlash, qidirish va ulardan foydalanish.
101. O'zbekistonda sobiq totalitar hokimiyat davrida bibliografiya faoliyatining tashkil etilishi.
102. Kataloglashtirishga qo'yiladigan talablar.
103. Foydalanuvchilarga zarur bo'lgan ma'lumotni yetkazib berish va xizmatlardan foydalanish imkoniyatlari
104. Veb xizmatlar. Maxsus optimallashtirilgan platformalar.
105. Zamonaviy avtomatlashtirilgan kutubxona tizimlari haqida dastlabki ma'lumotlar.
106. O'zbekistonda milliy standartlarning ishlab chiqilishi va amaliyotga tatbiq etilishi.
107. Kutubxona-axborot faoliyatida metrologiya fanining predmeti va vazifalari.
108. Ikkinchi jahon urushi davrida kutubxonalar.
109. Zamonaviy avtomatlashtirilgan kutubxonalarning texnik ta'minoti.
110. "Kutubxonashunoslik" fanining boshqa fanlar bilan aloqasi.
111. Repozitoriy tuzilishini tanlash. Raqamli repozitoriy uchun qo'llaniladigan texnologiyalar.
112. Standartlarning turlari va yo'nalishlari, ularni qo'llash maqsadi, ahamiyati.
113. Metama'lumot formatlaridan foydalanish, ularni to'plash va tarqatish.
114. Metrologiya, standartlashtirish, sertifikatlashtirish haqida umumiy tushunchalar.
115. Skanerlar va ularning turlari. Kitob skanerlari va uning asosiy funksiyalari.
116. Repozitoriyda birlashgan qidiruv tizimi. Foydalanish imkoniyatini boshqarish. Perspektivalar.
117. Raqamli kutubxonalarning statistik tahlili.
118. "Kutubxonashunoslik" fanining ilmiy-o'quv fani sifatida paydo bo'lishi va shakllanishi. (XIX asr).
119. Respublikada kutubxonachilik ishining rivojlanishi.

120. Raqamli kutubxonalarda birlashgan qidiruv tizimi.
121. Axborot-kutubxona faoliyatida foydalanuvchilar va o'qish psixologiyasi: nazariyasi va metodlari. O'qish psixologiyasi.
122. Mustaqillik yillarida kutubxonashunoslik fanining rivojlanish muammolari (1990-yillardan keyin).
123. Kitob o'quvchiga mo'ljallanganligi bo'yicha va axborot harakati bo'yicha nashriyotlarning turlari.
124. An'anaviy ta'minot va uning tarkibi. Dasturiy ta'minotni standartlashtirish va hujjatlashtirish.
125. Resurslarni saqlash va foydalanish jarayonida intellektual mulk huquqini himoya qilish.
126. "Kutubxonashunoslik" fanining ilmiy-o'quv fani sifatida paydo bo'lishi va rivojlanishi, shakllanishi.
127. Kitobxonlar mutolaasiga rahbarlik qilishning pedagogik masalalari.
128. Axborot-kutubxona muassasalarida qo'llaniladigan zamonaviy texnologiyalarning innovatsion faoliyatdagi o'rni.
129. Bibliografiyashunoslik fanining shakllanishi va rivojlanish davrlari.
130. O'zbekistonda "Kutubxonashunoslik" fanining rivojlanishining asosiy yo'nalishlari.
131. "Kutubxonashunoslik" fanining metodologiyasi.
132. Zamonaviy media makonda media savodxonlikni shakllantirish.
133. Elektron katalog axborot tizimi.
134. "Kutubxonalarda uslubiy rahbarlikni tashkil etish masalalari.
135. Kutubxona foydalanuvchilari uchun to'liq matnli elektron jurnallar.
136. O'zbekistonda "Kutubxonashunoslik" fanining rivojlanish istiqbollari.
137. Kutubxonachilik ishini tashkil etish tamoyillari va uning funksiyalari.
138. Kutubxonalar va foydalanuvchilarning axborot madaniyatini oshirish.
139. Axborot-kutubxona xizmatini ko'rsatishni yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 2019-yil 7-iyundagi PQ-4354-son qarori.
140. Mashinada o'qiladigan bibliografik yozuvlarni yaratish.
141. Kutubxona-axborot muassasalarining asosiy tiplari va turlari.
142. XX asrda kutubxonashunoslikning rivojlanish bosqichlari.

143. Kutubxona-axborot markazlarida marketing ishlarini boshqarish.
144. XIX asr oxiri - XX asr boshlaridagi kutubxonalar.
145. Bibliografik axborot (BM) bilan ta'minlash metodikasi.
146. Xizmatlar marketingining o'ziga xos xususiyatlari.
147. Axborot-kutubxona muassasalari fondini jamlanma hisobga olish.
148. Bibliografiya ishini loyihalash.
149. Kutubxona-axborot faoliyatida sertifikatlashtirishning maqsadi, ahamiyati va qo'llash zarurati.
150. Kutubxona-axborot faoliyati marketingining ahamiyati va mazmuni.
151. Xizmatlar marketingining konsepsiyalari, tamoyillari, madaniy xizmat ko'rsatish tashkilotlarining funksiyalari.
152. O'zbekiston Respublikasi kutubxona-bibliografik tasnifining umumiy tuzilishi tahlili.
153. Axborot-kutubxona resurslari fondi va katalogi fanining vazifalari.
154. Kutubxonalarning elektron xizmatlari.
155. Bosma materiallarni mashinada o'qiladigan shaklga o'tkazish dasturlari haqida qisqacha ma'lumot.
156. Elektron katalog ma'lumotlar bazasini yaratish texnologiyalari.
157. Kutubxona xodimlarining axborot madaniyatini oshirishda bibliografik o'qitishning o'rni.
158. Kutubxona-axborot faoliyatini boshqarish usullari va ularning tasnifi.
159. Fondni saqlash omillari vazifalari.
160. Elektron kutubxonalarning barqaror ishlashini ta'minlash uchun zarur bo'lgan standartlar to'g'risida.
161. Jahon axborot xizmatlari bozori asosiy tushunchalari.
162. Axborotning ahamiyati. Axborot resurslarining asosiy tushunchalari va ahamiyati.
163. Kutubxona-axborot markazlarida marketing ishlarini boshqarish.
164. Virtual (elektron) kutubxona xizmati.
165. Ilmiy va ilmiy-ommabop va ishlab chiqarish amaliy nashriyotlar.
166. Qadimgi davrda, O'rta asrlar Uyg'onish davri Hozirgi davr Hozirgi davrda kutubxona pedagogikasi.

167. XIV-XVI asrlarda Yevropa mamlakatlarida poligrafiya usulining kashf etilishi va uning ahamiyati.
168. Yozuv va alifboning kelib chiqishi hamda rivojlanishi.
169. Kutubxona-axborot muassasalari byudjeti va xarajatlar smetasi
- 170.XVII-XIX asrlarda Qo‘qon, Xiva xonliklarida va Buxoro amirligida kitobat ishi.
171. Til, ong, sezgi va yozuv. Piktografik va ideografik yozuv.Misr yozuvi. Ossuriya-Bobil mixxatlari.
- 172.XX asrning 20-30-yillarida O‘zbekistonda kitob nashr etish ishi.
173. Zardushtiylikning Turon zamini va Eron zamini xalqlari orasida tarqalishi.
174. XX asrning 70-80-yillarida O‘zbekistonda kitob nashr etish ishi.
175. Kutubxona-axborot faoliyatini boshqarish jarayonlari.
176. Dunyo qog‘oz tarixi. Kitobchilikda qog‘oz ixtiro qilingunga qadar topilmalar, materiallar.
177. Qadimgi va Antik dunyoda kitobat ishi va kutubxonalar.Shumer va Bobilda mizzatlarda yozilgan sifatli taxtachalar.
178. Xitoy, Samarqand qog‘ozlarining ixtiro qilinishi.
179. Qadimgi Yunoniston va Rimda kitobat ishi va kutubxonalar.
180. Qadimgi turkiy yozuvlar va yodnomalar.
181. Islom dinining Markaziy Osiyoga kirib kelishi va kitobchilik ishi.
182. Turkiy bitiktoshlar va ularning siyosiy, madaniy, huquqiy birliklarga ko‘ra guruhlarga bo‘linishi. "Kultigin, Bilga qo‘qon, Tunyoquq bitiktoshlar."
183. Gretsiya madaniyatini Yevropaga tanitishda musulmon olimlarining roli.
184. Xorazm Mamin akademiyasi olimlarining ilm-fan va kitobat ishiga qo‘shgan hissalar.
184. Elektron kutubxonalarni yaratish bo‘yicha loyihalarni ko‘rib chiqish.
185. Kutubxona va axborot faoliyatini boshqarish funksiyalari.
186. Elektron hujjatlarni yetkazib berish tartibini qayta ishlash va ijro etish texnologiyalarini ko‘rib chiqish.
187. Markaziy Osiyo olimlarining jahon ilm-faniga qo‘shgan hissalar.
188. IX-XII asrlarda Markaziy Osiyoda ilm-fan va qo‘lyozma kitobat ishining rivojlanishi.
189. Elektron resurslarda intellektual mulkni muhofaza qilish bilan bog‘liq ishlar.

190. Kutubxona-axborot muassasalarida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish.
191. Elektron nashrlarga qo'yiladigan talablar va ularning xususiyatlari.
192. Kutubxona-axborot faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlar.
193. Kutubxona-axborot xizmatlarini xalqaro-huquqiy tartibga solish.
194. Kutubxona - axborot resurslari intellektual mulk obyekti.
195. Kutubxona-axborot faoliyatining me'yoriy-huquqiy asoslari fanining ahamiyati va maqsadi.
196. Kutubxona-axborot faoliyatini boshqarishning asosiy tamoyillari.
197. Kutubxona-axborot faoliyatini normativ-huquqiy tartibga solishning nazariy asoslari.
198. Kutubxonalarining huquqiy maqomi.
199. Kutubxona-axborot xizmatlarini xalqaro-huquqiy tartibga solish.
200. Boshqaruv faoliyatida kutubxona-axborot faoliyatining rivojlanish qonuniyatlari va o'ziga xosligining o'rni.
201. Kutubxona axborot faoliyatini boshqaruvchi rahbarlarning malakaviy modeli.
202. Axborot-kutubxona ishining me'yoriy-huquqiy bazasini takomillashtirish.
203. Fanlarni tasniflash tarixi va hujjatlar tasnifi.
204. Kutubxona-axborot muassasalarida kadrlar siyosatini amalga oshirishning huquqiy asoslari.
205. Forobiy, Ibn Sino, Beruniy, Mahmud Qoshg'ariy, Marg'inoniy, Zamaxshariylarning ilm-fan va kitobat ishiga qo'shgan hissalari.
206. Kutubxona-axborot faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlar.
207. XX asrning 90-yillaridan XXI asrning 20-yillarigacha kitob nashr etish ishi.
208. XIX asr oxiri XX asr boshlarida kitob nashr etish ishi.
209. Kutubxona-axborot muassasalarida mualliflik huquqining obyektlari va subyektlari.
210. Xitoy yozuvi. Finikiya, Yunon, Rim alifbosi. Markaziy Osiyoda yozuv madaniyatining paydo bo'lishi.
211. XX asrning 40-50-yillarida O'zbekistonda kitob nashr etish ishi.
212. Bibliografik xizmatning subyektlari va maqsadlari.
213. Nodavriy nashrlarni tavsiflash. Umumiy talablar va tuzish qoidalari.

214. Respublikada axborot-bibliografiya faoliyatini tashkil etish bo'yicha O'zbekiston Respublikasining 2011-yil 13-aprelda qabul qilingan "Axborot-kutubxona faoliyati to'g'risida"gi O'RQ-280-sonli Qonunining ahamiyati.
215. Kutubxona fondi (KF) - kutubxonaning kichik tizimi.
216. "Pablik rileyshnz" faoliyatining tashkiliy shakllari va usullari
217. Axborot-kutubxona muassasalarida axborot-kutubxona resurslarini hisobga olish tartibi.
218. Ijtimoiy-gumanitar fanlar bibliografiyasining maqsadi, vazifalari.
219. O'lkashunoslik bibliografiyachiligi.
220. Soha adabiyotlari bo'yicha bibliografiyalash metodikasini tashkil etish.
221. O'zbekistonda bibliografik tizimning shakllanishi, nazariy masalalari.
222. Kutubxona-axborot muassasalari faoliyatini rejalashtirish.
223. Kutubxona-axborot xizmatining eng asosiy ijtimoiy yo'nalishlari.
224. Axborot-kutubxona resurslari fondining tarkibi va uni tashkil etish jarayonlari.
225. Kutubxona-axborot faoliyati amaliyotida marketing turlarini qo'llash.
226. XIX asr oxiri va XX asr boshlarida O'zbekiston bibliografiyasining shakllanishi va rivojlanishi. Raqamli repozitoriy.
227. O'rta asrlar kutubxonalari.
228. Kutubxona reklamasi: tushunchasi, maqsadi va unga qo'yiladigan talablar.
229. Kutubxona tizimlarining integratsiyasi va tarmoqlanishi.
230. Kutubxona axborot faoliyatini boshqaruvchi rahbarlarning malakaviy modeli.

Texnogen va san'atshunoslik

K.Zaretdinov

fakulteti dekani:

"Kutubxona faoliyati" kafedrası

M.Xudaybergenova

mudiri: